

TOIMIA

toimintakyvyn mittaamisen ja arvioinnin kansallinen asiantuntijaverkosto

AIVOVERENKIERTOHÄIRIÖ (AVH)- JA MS- KUNTOUTUJAN LIIKKUMISEN JA OSALLISTUMISEN ARVIOINTI

**Paltamaa Jaana, Sinikka Peurala
ja työryhmä**

TOIMIA

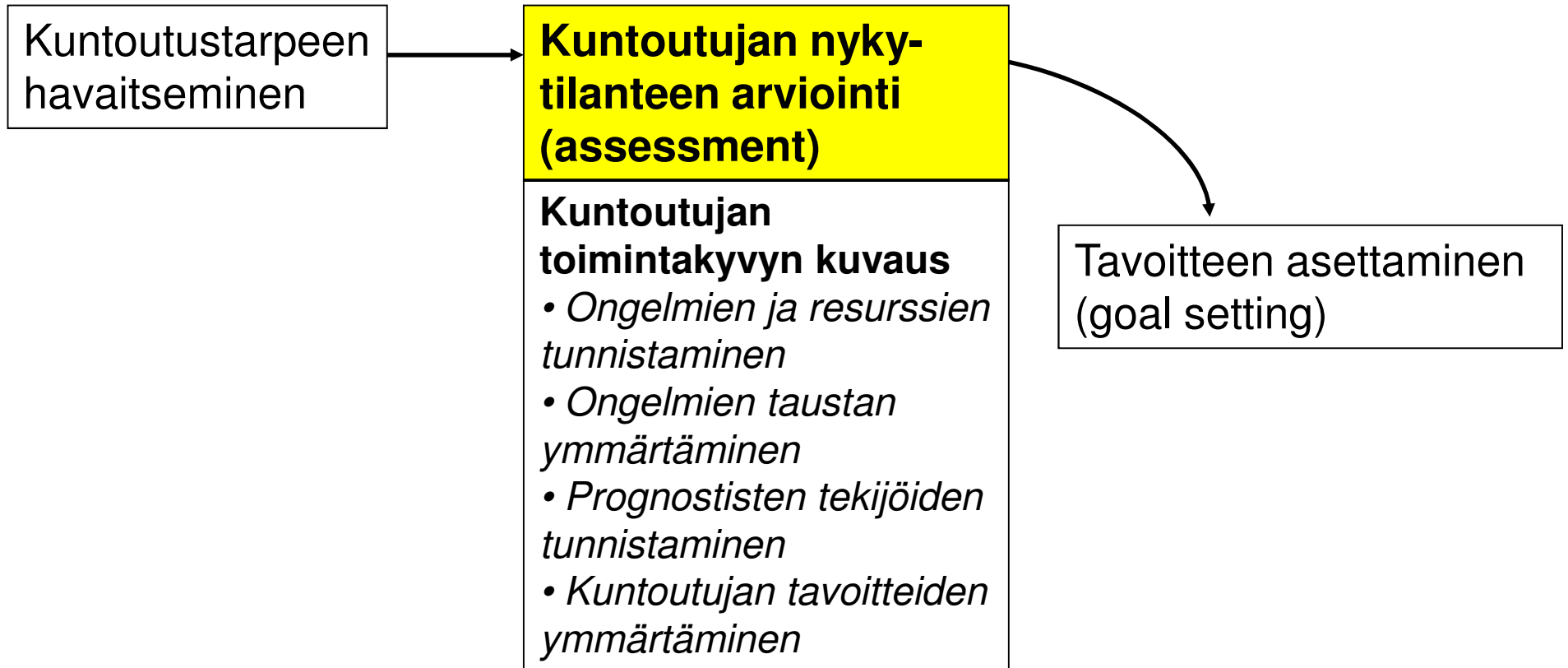
Vaikeavammaisten toimintakyvyn arviointi

Suosituksen lähtökohtana

- Kuntoutumiseen liittyvä arviointi
 - kuntoutusprosessi
- Mittarien valinta
 - Kelan vaikeavammaisten lääkinnällisen kuntoutuksen kehittämishankkeen (VAKE-hanke) AVH ja MS Hyvät kuntoutuskäytännöt -tutkimusosuus
- ICF-luokitus

Kuntoutusprosessi (1/3)

Kuntoutustarpeen
havaitseminen

**Kuntoutujan nyky-
tilanteen arviointi
(assessment)**

2/3

Tavoitteiden asettaminen
(goal setting)

Kuntoutustoimenpiteet

Jatkuva arviointi ja tiedon
kerääminen ICF –luokituksen
osa-alueilla

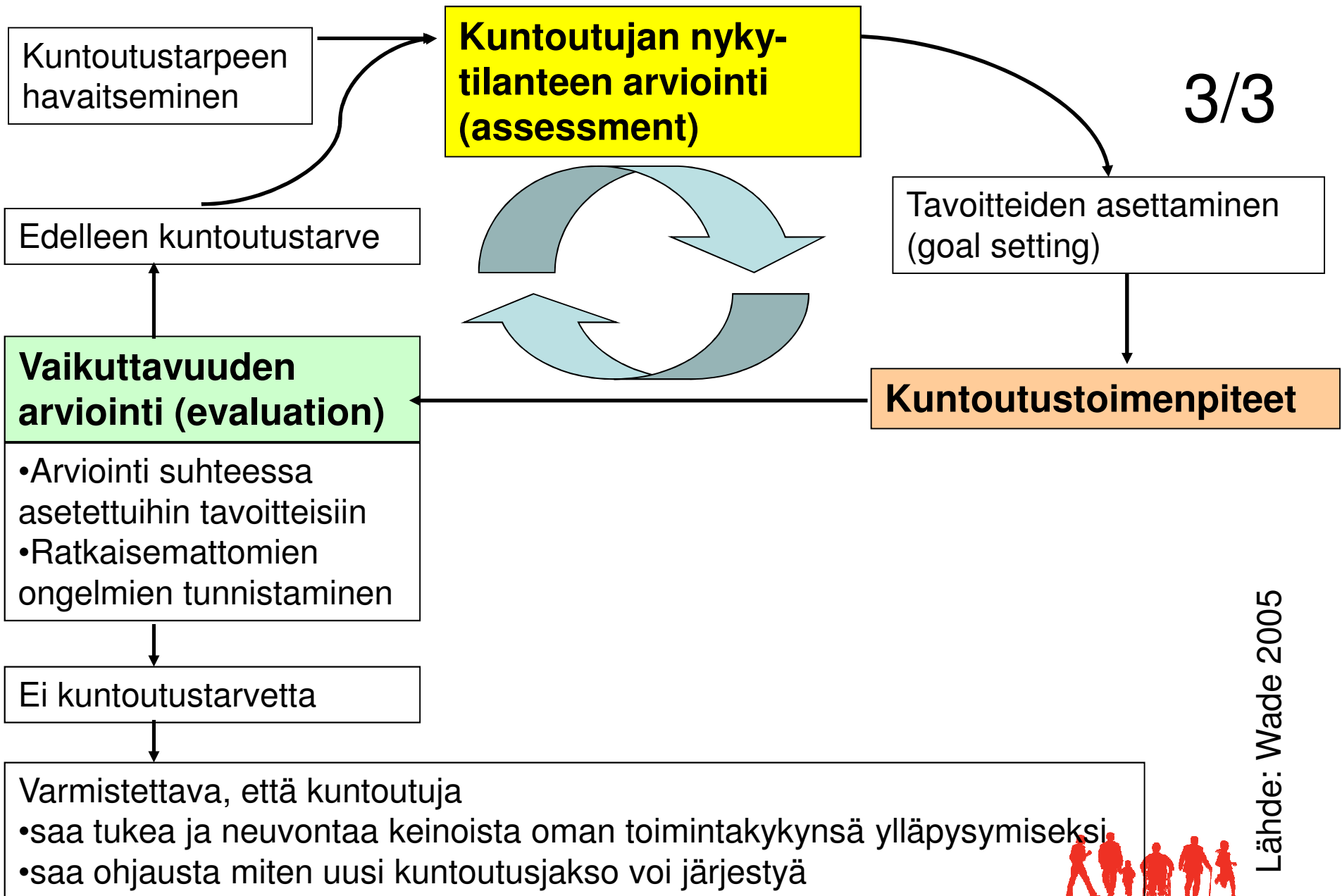
Kuntoutuja

- *Ruumiin/kehon toiminnot*
- *Suoritukset ja osallistuminen*
- *Yksilötekijät*

Ympäristö

- *Fyysinen ympäristö*
- *Sosiaalinen ympäristö*

Mittarien valinta

- Kelan vaikeavammaisten lääkinnällisen kuntoutuksen kehittämishanke (VAKE-hanke)
 - Paltamaa, ym. toim. Hyvän kuntoutuskäytännön perusta. Käytännön ja tutkimustiedon analyysistä suosituksiin vaikeavammaisten kuntoutuksen kehittämishankkeessa. Helsinki:Kela, 2011.
 - <https://helda.helsinki.fi/handle/10138/24581>
- Liite S22. AVH- ja MS- kuntoutujien fysioterapiassa käytetyt arviointimenetelmät /mittarit.
- Liite S25. Suomessa toimintaterapian käytössä olevat mittarit ja vaikuttavuustutkimuksissa käytetyt mittarit (AVH, MS, CP)

ICF-luokitus

Liikkuminen

- asennon vaihtaminen ja ylläpito
- esineiden kantaminen, liikuttaminen ja käsitteleminen
- käveleminen ja liikkuminen paikasta toiseen

Osallistuminen

- osallisuus elämän tilanteisiin

**Lääketieteellinen terveydentila
(häiriö tai tauti)**

**Ruumiin/kehon toiminnot
Ruumiin rakenteet**

Suoritukset

Osallistuminen

**Ympäristö-
tekijät**

**Yksilö-
tekijät**

VAKE –hankkeesta tarkempaan tarkasteluun suositellut arviointimenetelmät Ruumiin ja kehon toiminnot

LOTCA, COTNAB

Monofilamentit

VAS tai Borgin CR10 asteikko

Syke

Mikrospirometri tai vastaava

Polkupyöräergometritesti

Borgin RPE

Virtsaamispäiväkirja

**Erottelupistelomake ja haitta-
astelomake**

Vaippatesti

EMG biopalaute

Goniometri

**Lihassoima objektiivisella
mittarilla (raajat, vartalo)**

Puristusvoima

Lihaskestävyys

Portaiden nousu

Kävelyn aika/matkamuuttajat

Suoritukset ja osallistuminen

Modified Fatigue Impact Scale	Dynamic Gait Index (DGI)
Fatigue Severity Scale	FAC, Kävelyluokitus
ABC-asteikko	10 metrin kävelytesti
Bergin tasapainotesti	6 minuutin kävelytesti
Asentohuojunta (voimalevy)	WALK-12 kysely
9-Hole Peg Test	Elderly Mobility scale (EMS)
Grooved Pegboard test	Modified Motor Assessment Scale (MMAS)
Purdue Pegboard test	Rivermead Motor Assessment (RMA)
Box & Block –testi	Rivermead Mobility Index (RMI)
Motor Activity Log (MAL)	Fugl-Meyer Stroke Assessment (FMA)
Action Research Arm Test (ARAT)	

Suoritukset ja osallistuminen

Barthel Index (BI)

Functional Independence Measure (FIM)

Environmental Status Score (ESS)

Stroke-Adapted Sickness Impact Profile 30 (SA-SIP 30)

Functional Status Questionnaire (FSQ)

Assessment of Motor and Process Skills (AMPS)

Canadian Occupational Performance Measure (COPM)

Suosituksset AVH- ja MS-kuntoutujien liikkumisen ja osallistumisen arviointiin

- 1.** käytetään standardoituja mittareita, joiden psykometriset ominaisuudet ovat tiedossa
- 2.** käytetään sekä henkilön omaa arviota että suorituskykymittareita
- 3.** Arviointimenetelmistä valitaan käyttötarkoituksen ja henkilön yksilöllisen tarpeen mukaan soveltuvin tai soveltuvimmat mittarit
- 4.** henkilön toimintakykyä arvioidaan laaja-alaisesti ICF – luokituksen eri osa-alueet huomioiden

